

Висновки. В статті розглянуто методику аналізу дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Досліджено необхідність проведення ефективного аналізу. Також варто зазначити, що правильний та своєчасний аналіз дебіторської заборгованості дозволяє оцінити ефективність і збалансованість товарного кредиту і надання знижок покупцям, визначає сфери, в яких необхідно докласти додаткових зусиль для повернення боргів, дає базу для створення резерву сумнівних боргів, сприяє прогнозуванню надходження коштів.

Література:

1. Базилевич В., Базилевич К. Ринкова економіка – К.: Знання, 2006.–168 с.
2. Гнатенко Є.П., Лебедик А.М. Сучасні методики аналізу дебіторської заборгованості/ Гнатенко Є.П., Лебедик А.М.//Електронне видання «Молодий вчений», № 11 (38) – 2016 р.
3. Голубнича Г.П. Економічний аналіз: навч. посібник / Г.П.Голубнича, Л.І.Панасенко. - К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2009. – 290с.
4. Golubnicha G., Melnik T. Фінансова звітність та первинна документація українських підприємств при застосуванні МСФЗ//Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. 2013. № 150. С. 29-34.
5. Кияшко О.М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством : автореф. дис.канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)» / О.М. Кияшко. – К., 2011. – 23 с.
6. Сарапіна О.А., Кірілкіна О.Є. Методологічні основи аналізу дебіторської заборгованості./ Сарапіна О.А., Кірілкіна О.Є.//Наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки» - Вип. 3. – 2015 р., с. 865-868.

Стаття відправлена: 11.03.2017

© Копанчук К.В.

ЦИТ: ua117-023

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-05-1-023

Рак О.В.

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ АНАЛІТИЧНОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Rak O.V.

DESTINATIONS IMPROVEMENT OF ACCOUNTING OF PAYMENTS TO SUPPLIERS AND CONTRACTORS

Анотація. У статті розглянуто специфіку економічних взаємовідносин та розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками. У ході дослідження було виявлено проблемні питання обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, зокрема, відсутність аналітики заборгованості за постачальниками та розмежування між поточною

заборгованістю, термін сплати якої ще не настав та простроченою. З метою оптимізації обліку даних зобов'язань запропоновано вдосконалити аналітичний облік розрахунків шляхом запровадження додаткових аналітичних рахунків із поділом за термінами сплати, а також ввести в документообіг підприємства реєстр договорів з постачальниками та підрядниками і реєстр простроченої заборгованості за товари, роботи, послуги.

Ключові слова: кредиторська заборгованість, розрахунки, постачальники, підрядники, платоспроможність.

Abstract. This article studied the order of accounting reflect payments to suppliers and contractors, and suggest ways to improve the accounting process of formation of settlements in order to optimize management decisions for their implementation. In order to determine these ways of improving, a research of the peculiarities of payment transactions to the suppliers and to the contractors was done and also the scientists' proposals concerning this issue were given.

Key words: payables, payments, suppliers, contractors, financial solvency.

Вступ. Фінансовий стан кожного суб'єкта господарювання визначається його взаємовідносинами з іншими господарюючими суб'єктами та станом розрахунків між ними. Від величини кредиторської заборгованості підприємства залежить його фінансова стійкість, незалежність та платоспроможність. Тому одним з пріоритетних напрямів удосконалення управління підприємством є організація детального обліку інформації про стан розрахунків, що формується в системі бухгалтерського обліку.

Основний текст. На сучасному етапі діяльність підприємств усіх форм власності здійснюється завдяки активній взаємодії зі сторонніми організаціями, які забезпечують підприємство необхідними ресурсами, що часто призводить до виникнення поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги. Цей показник вимагає ретельного і систематичного контролю, адже з однієї сторони поточні зобов'язання представляють собою тимчасово вільні обігові кошти, з іншої – впливають на фінансову стійкість і платоспроможність суб'єкта господарювання.

В Україні методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації щодо зобов'язань та її розкриття у фінансовій звітності визначені П(С)БО 11 «Зобов'язання» [1]. У міжнародній практиці порядок визначення та відображення короткострокових зобов'язань визначається відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» [2].

Розрахунки з постачальниками та підрядниками є одним із видів короткострокових зобов'язань, це взаємні розрахунки підприємств за товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги. Саме від безперебійності та плановірності організації даних розрахунків залежить стан усіх розрахунків підприємства, його фінансовий стан та платоспроможність [6].

На сьогоднішній день існують підприємства, діяльність яких можлива виключно завдяки зобов'язанням за розрахунками з постачальниками та підрядниками. Мається на увазі, що підприємство, не маючи власного капіталу, може взяти товар в кредит і нічим при цьому не ризикувати. Але, приймаючи рішення щодо тактичних чи стратегічних планів таких суб'єктів

господарювання, керівник перш за все звертає увагу на перевірку зобов'язань підприємства, що дає змогу оцінити його платоспроможність і фінансову стійкість.

Отже, кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги може стати як позитивним чинником для діяльності господарюючого суб'єкта, так і негативним. Її перевагою є те, що порівняно з іншими зобов'язаннями, вона не потребує додаткових витрат у вигляді відсотків і дозволяє користуватися коштами інших підприємств. Але значний обсяг зобов'язань перед постачальниками і підрядниками, з іншого боку, знижує платоспроможність та фінансову стійкість підприємства [4].

Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками передбачений рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками» із наступними субрахунками: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками», 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками», 633 «Розрахунки з учасниками ПФГ» [3]. Однак на практиці даний рахунок не дозволяє отримати достатню інформацію, адже не показує заборгованості за окремими договорами та розмежування між заборгованістю, термін сплати якої ще не настав та простроченою.

Для деталізації пропонуємо використовувати наступні аналітичні рахунки: 631.1 «Заборгованість перед вітчизняними постачальниками, термін сплати якої ще не настав» і 631.2 «Прострочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками», аналогічно 632.1 «Заборгованість перед іноземними постачальниками, термін сплати якої ще не настав» і 632.2 «Прострочена заборгованість перед іноземними постачальниками».

Така аналітика, на нашу думку, забезпечить можливість отримання необхідних даних для оперативного обліку та контролю поточних зобов'язань і сприятиме зміцненню договірної та розрахункової дисципліни підприємства.

Ще одним способом деталізувати облік розрахунків з постачальниками та підрядниками є створення реєстру, де відобразатиметься заборгованість кожному постачальнику за договорами та термінами погашення з накопичувальним сальдо на кінець періоду (табл.1) та реєстру простроченої заборгованості за товари, роботи, послуги з поділом заборгованості за терміном прострочення (табл.2)

Реєстр договорів з постачальниками та підрядниками можна знайти інформацію щодо заборгованості за кожним постачальником і підрядником та інформацію про те, за що платить підприємство, які строки оплати та відображає залишок за кожним рахунком на кінець періоду.

Таблиця 1

Реєстр договорів з постачальниками та підрядниками

№ п.п	Постачальник	Номер і дата рахунку	Термін оплати, дні	Сума оплати (з ПДВ)	Дата погашення	Відстрочка	Сальдо по рахунку

Джерело: розроблено автором.

Таблиця 2

Реєстр простроченої заборгованості за товари, роботи та послуги

Період	Прострочена заборгованість					
	Терміни прострочення			Сума, грн	Причини виникнення	Вжиті заходи
	До 3 місяців	Від 3 до 6 місяців	Від 6 до 12 місяців			

Джерело: розроблено автором.

Реєстр простроченої заборгованості за товари, роботи та послуги призначений для контролю над вчасним погашенням зобов'язань перед постачальниками та підрядниками дозволяє виділяти пріоритетні зобов'язання, які потребують якнайшвидшого погашення.

Висновки. У ході дослідження було виявлено проблемні питання обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, зокрема, відсутність аналітики заборгованості за постачальниками та розмежування між поточною заборгованістю, термін сплати якої ще не настав та простроченою. З метою оптимізації (удосконалення) обліку даних зобов'язань запропоновано вдосконалити аналітичний облік розрахунків шляхом запровадження додаткових аналітичних рахунків до синтетичного рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» із поділом за термінами сплати, а також ввести в документообіг підприємства реєстр договорів з постачальниками та підрядниками і реєстр простроченої заборгованості за товари, роботи, послуги.

Усі ці заходи повинні сприяти вдосконаленню методики обліку та аналізу кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та покращенню розрахункової дисципліни підприємства.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України 31.01.2000 №85/4306, зі змінами та доповненнями від 08.02.2014
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_051
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291, зі змінами [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/page9>
4. Демченко Я.М., Прохорова В.М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками/ Демченко Я.М., Прохорова В.М. // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу, Випуск №1(28), 2014. – С.96-108.
5. Киян А.В., Ярмолюк О.Ф. Облік і контроль розрахунків з постачальниками та підрядниками/ Киян А.В., Ярмолюк О.Ф.// Молодий

вчений, Випуск №9(24), 2015. – С.77-80.

6. Маркус О.В., Романюк І.О. Напрями удосконалення управлінського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками як інструмента контролю платоспроможності підприємства / Маркус О.В., Романюк І.О. // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка», Випуск №5, 2014.

ЦИТ: ua117-025

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-05-1-025

УДК 657

Гаркот О.І.

УДОСКОНАЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ ВИТРАТ НА ОСНОВІ ГАРМОНІЗАЦІЇ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЇ З МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
м. Київ, вул. Васильківська 90а, 03022*

Garkot O.I

IMPROVING NATIONAL ACCOUNTING AND REPORTING OF COSTS THROUGH STANDARDIZATION AND HARMONIZATION WITH INTERNATIONAL STANDARDS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Vasylkivska 90A, 03028

Анотація. В статті розглянуто проблеми уніфікації бухгалтерського обліку, зокрема в частині що стосується визнання витрат. Визначено інструменти що використовуються для подолання даних проблем в Україні. Досліджено основні переваги, недоліки та загрози із якими можуть зустрітися підприємства під час застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в умовах існуючої національної системи обліку. Проаналізовано відмінності визнання витрат у вітчизняних стандартах в порівнянні із міжнародною практикою. Запропоновано можливий варіант вирішення проблеми за рахунок удосконалення системи національного обліку і звітності шляхом гармонізації та стандартизації існуючої системи з МСФЗ.

Ключові слова: витрати, гармонізація та стандартизація, інтеграція, Концептуальна основа фінансової звітності, МСФЗ, облік, П(с)БО.

Abstract. In this article the author deals with the problems of unification of accounting, particularly in regard to recognition of that cost. Showing the tools currently used to overcome these problems in Ukraine. The author studied the main strengths, weaknesses and threats with which enterprises may encounter when applying IFRS in terms of the existing national accounting system. The differences of approaches to the recognition of costs in the domestic standards compared to international practice. The author suggested a possible solution to the problem by improving the system of national accounting and reporting through harmonization and standardization of the existing system with IFRS.

Key words: costs, harmonization and standardization, integration, Conceptual bases of Financial Statements, IFRS, accounting.

Вступ. В останні десятиріччя в Україні відбуваються складні процеси